

27.10.2023

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, Heinäveden osa-alue, Kaavaehdotuksesta saadut muistutukset

Nähtävillä olo aika 4.9.2023 – 6.10.2023.

Kaavaehdotuksesta saatiin yhteensä 3 muistutusta.

Yhteenveto saaduista muistutuksista ja niihin annettavat alustavat vastineet.

Päivä- määrä	Taho	Muistutuksen keskeinen sisältö	Maakuntaliiton vastine muistutukseen
-----------------	------	--------------------------------	--------------------------------------

28.9.2023	Heinäveden luonnonystävät ry	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pienvedet ja Saimaannorppa-alueet ehdottoman tärkeitä merkintöjä. 2. Pienvesien osalta olisi enemmänkin melko hyvässä tilassa olevia tai helposti kunnostuksella hienoiksi palautettavissa olevia virtavesien pienvesiä, joista osa todennäköisesti jo nyt taimenpuroja. Esimerkiksi viisi purokokonaisuutta: Suurijoki, Lehmijoki-Vääräjoki, Honkajoki-Honkalampi, Pieni Kaatiojoki, Leppilammenjoki. 3. SSTO-kohteista tärkeää, että edes kaavaan merkityt ovat mukana. Perusteltua olisi ottaa kaavaan kaikki SSTO-kohteet ja myös toteuttaa ne aikarajan puitteissa. 4. Soiden osalta olisi tärkeää jo maakuntakaavatasolla päättää, mitkä laajemmat suoalueet tai soidensuojelualueiden luontoarvoja parantavat laita-alueet tullaan ennallistamaan. Olisi sellaista suunnittelua, jolle olisi tilausta ja joka vaikuttaisi positiivisesti työllisyyteen ja toimeliaisuuteen maakunnassa. 5. Kaavasta puuttuu kaksi SL-alueita: Lehtomäen yksityismaan pysyvä suojelualue sekä Aittolammen pysyvä yksityismaan suojelualue. Lisäksi Valkeisnevan SL-rajasta olisi syytä hie-man laajentaa. 6. Rappukalliot on myös luonnonmetsätyöryhmän valtakunnallisesti arvokkaaksi luonnonmetsäkohteeksi arvioima. Alueelta dokumentoitu merkittävä määrä uhanalaista lajistoa. Kohde ei sisälly jo julkaistuihin raporttien kohteisiin. Kaavaan merkitty EO₂ -merkintä tulee poistaa kaavasta. 7. Palokin koskijaksoa ympäröivä mv-kehittämistarvemerkinä hyvä alku. Kaavassa olisi voinut selvemmin osoittaa, että alueen kehittämisen ykkösteema ja itse asiassa ainoa merkittävä asia on Palokin koskijakson palauttaminen. Ilman koskijaksoa merkintä jää kuolleeksi viivaksi. 8. Muilta osin luonnonystävät on tyytyväinen kaavaehdotukseen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Merkitään tiedoksi. 2. Kaavaan valittiin pienvesiä, joista löytyi vertailukelpoista tutkimustietoa ja jotka olivat kooltaan riittävän suuria esitettäväksi maakuntakaavan mittakaavassa. Kohteiden määrä yhden kunnan alueella täytyi myös olla vertailukelpoinen maakuntakaavassa jo esitettyihin arvokkaisiin pienvesiin. 3. SSTO-esityksestä otettiin mukaan kaikki edelleen luontoarvoja omaavat kohteet, jotka Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen arvion mukaan ovat mahdollista toteuttaa kaavan osoittaman suojelun viiden vuoden aikarajan puitteissa. 4. Maakuntakaava ohjausvaikutus liittyy soiden suojeluun ja käyttöön. Ennallistamisen suunnitteluun ja toteuttamiseen löytyy muilta maakunnan viranomaisilta ja toimijoilta runsaasti tietoa ja kokemusta. 5. Maakuntakaavan suojelumerkinät on haettu vuoden 2022 lopulla ympäristöhallinnon suojelualuetietokannasta. Maakuntakaava harvoin päivitettävänä ei pysy muutoksista ajan tasassa. Ajantasainen suojelualueiden tilannekuva täytyy yksityiskohtaisemmassa maankäytön suunnittelussa aina tarkastaa virallisesta rekisteristä. 6. Pölläkän rakennuskiviaineksen ottoalue EO₂ (Rappukalliot) on tuotu kaavaan Etelä-Savon voimassa olevasta maakuntakaavasta. Todetut luontoarvot voivat poistaa
-----------	------------------------------	---	--

			<p>merkinnän tulevaisuudessa, kun rakennuski- ven ottoalueita seuraavan kerran tarkastel- laan maakuntakaavatasolla.</p> <p>7. Maakuntakaavamerkintä ei ota kantaa Pa- lokin kysymykseen.</p> <p>8. Merkitään tiedoksi.</p>
--	--	--	---

4.10.2023	Yksityis- henkilö, 2 nimeä	<p>Osa-aluemerkintä alu-2 Kinkolahti tulee poistaa maakuntakaavasta tarpeettomana ja haitallisena. Eläimet eivät noudata ihmisen mer- kitsemiä alueita vaan liikkuvat ja pesivät valitsemillaan alueilla. Jos norppia on jossain nähty, se osoittaa, että ne eivät ole häiriintyneet ihmisten kanssa rinnakkaiselosta eikä sen takia pidä asettaa rajoi- tuksia ihmisten toiminnalle. Karttamerkintä lisää ihmisten mielen- kiintoa ja liikennettä alueella. Merkintä on haitallinen ja häiriötä ai- heuttava sekä alueen eläimille että asukkaille liikkumisen lisäänty- essä. Metsätalouden harjoittamista ei saa alueella rajoittaa, koska se ei aiheuta haittaa vedessä elävällä norpalle. Kaavamerkintä aiheut- taa tonttien arvon alenemista ja jopa rakennusoikeuden menettämi- sen. Nykyiset säädökset riittävä norppakannan hyvinvoinnin kan- nalta.</p>	<p>Saimaannorpalle tärkeiden pesimäalueiden merkitseminen osoittaa alueita, joiden yksityis- kohtaisemmassa maankäytön suunnittelussa on huomioitava suojellun lajin pesinnän onnis- tuminen. Merkintä on informatiivinen, ei rajoit- tava. Merkinnällä ei ole metsätalousvaikutuk- sia. Alueen rakentamismahdollisuudet ratkais- taan yksityiskohtaisemmassa maankäytön suunnittelussa, ja siinä norpan pesimäalueet täytyy joka tapauksessa huomioida. Kaavoitta- jalla on maakuntakaavan esittämää tarkempi tieto norpan pesimäalueista ja siitä, miten ne vaikuttavat rakennuslupien myöntämiseen tai ohjaavat mahdollisiin kompensatioihin. Mer- kinnän ei uskota lisäävän alueella liikkumista.</p>
4.10.2023	Yksityis- henkilö	<p>Heinäveden tv-alueet perustuvat täysin vanhaan aineistoon, jossa voimalakoot ovat olleet paljon pienempiä. Alueille on jo käynnis- tetty tuulivoimayleiskaavoitus. Nykyinen maakuntakaava ei voi olla näiden hankkeiden pohjana. Heinäveden tuulivoima-alueet tulee</p>	<p>Käynnistynyt Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 2. vaihe käsittelee mm. energiantuotan- toa ja sähkönsiirtoa. Tuulivoiman osalta tarkas-</p>

	<p>poistaa osa-aluekaavasta. Asian tarkastelu tulee lähteä tekemään ns. puhtaalta pöydältä varsinaisessa koko maakuntaa koskevassa tuulivoimamaakuntakaavassa. Tuulivoima-alueita koskevissa määräyksissä ei ole otettu lainkaan kantaa tuulivoimaloiden kokoon, eikä niiden näkyvyyteen VAMA-alueille eikä ylimaakunnallisia vaikutuksia. Määräykset ovat niin puutteelliset ja perustuvat vanhentuneeseen tietoon, että ne tulee kumota.</p> <p>Huomautan myös, että tuulivoimapuistoja ei ole olemassa. Käsite on täysin harhaanjohtava eikä sitä tule missään nimessä käyttää kaavamääräyksissä. Kyse on tuulivoimateollisuusalueista ja niihin tulee suhtautua myös sillä vakavuudella. Kuten muidenkin teollisuusalueiden kaavoituksessa, tulee olla varma vaikutuksista ja niitä tulee arvioida riittävässä määrin ja riittävällä asiantuntemuksella eikä vähätellen. Vaikka kyseessä on erityismerkintä, niin oikeusvaikutteisena kaavana maakuntakaava ohjaa yleiskaavoitusta ja siksi on erittäin tärkeää tehdä riittävän laajat selvitykset ja niiden pohjalta tarpeeksi ohjaavat kaavamääräykset. Tulee myös rajata toimitoja pois sieltä, minne ne eivät sovellu.</p> <p>Maisemavaikutukset Heinäveden reitin VAMA-alueille sekä Suvasveden kraatterijärville tulisivat olemaan nykyisin käytössä olevilla voimalakoolla merkittävät. Käytännössä ne tuhoavat Suvasselän ja jopa Kukkarinselän ainutlaatuiset kraatterijärvimaisemat ja luonnonrauhan sekä pimeyden. Pohjois-Savon liitto ei ole osoittamassa Suvasveden näköpiiriin tuulivoima-alueita, näin ei tule myöskään Pohjois-Karjalan puolella tehdä. Se vie kokonaan pohjan pois Pohjois-Savon ansiokkailta kaavamääräyksiltä "luonnonrauha-alue ja järvimatkailun alue".</p>	<p>telussa on koko maakunnan tuulivoimalle potentiaaliset alueet. Kaavan valmistumiseen ja lainvoimaisuuteen asti tuulivoiman sijoittamista ohjaavat edeltävät, voimassa olevat tuulivoimamerkinnot. Tähän kaavaan merkinnot periytyvät Etelä-Savon maakuntakaavasta. Maakuntakaavoissa tuulivoimantuotannon ympäristövaikutukset arvioidaan yleisellä tasolla, jota tarkentavat kunnan laatima kaava sekä yksityiskohtaisempi YVA-selvitys. Esimerkiksi maisemavaikutukset voidaan arvioida kattavasti vasta voimalahankkeen edetessä, jolloin voimaloiden tarkemmat sijainnit ja mittasuhteet ovat selvillä. Tyypillisesti näkyvyys valtakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille mallinetaan YVA-prosessissa ja maisemavaikutuksia tarkastellaan tuolloin useamman viranomaisen yhteistyönä.</p>
--	---	---